

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu **V. K.**, nar. X., bytom H., zast. advokátom JUDr. P., AK so sídlom v K., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovanej zo dňa 26. marca 2010, č. 322-5319-CG-04/2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/13999/2010/-25 zo dňa 20. októbra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S/13999/2010-25 zo dňa 20. októbra 2011, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom, č.k. 6S/13999/2010-25 zo dňa 20.októbra 2011 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej zo dňa 26.marca 2010, t.j. druhostupňového administratívneho rozhodnutia v konaní o predpísaní poisťného žalobcovi na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie v celkovej sume 2 535,41 €.

Súd v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 a nasl. O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej v právnych medziach žaloby (§ 249 ods.2 O.s.p.), oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu správnych orgánov oboch stupňov a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Ako to vyplýva z obsahu administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu, žalobca už v riadnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Košice z 11. marca 2009 namietal, že vzhľadom na splnenie si všetkých platobných povinností voči Sociálnej poisťovni týkajúcich sa poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie v rokoch 2000 a 2001 mu nemohla vzniknúť žiadna ďalšia povinnosť úhrady poistného predpísaného napadnutými rozhodnutiami z 11.marca 2009 a 26. marca 2010. Tvrdil, že ako živnostník aj ako zamestnanec v spornom období mal stále iba minimálnu mzdu, z ktorej riadne odvádza poistné.

Súčasťou administratívneho spisu je aj potvrdenie Daňového úradu Košice I č. 695/230/42366/08/Sop z 29.mája 2008, podľa obsahu ktorého príjmy žalobcu za zdaňovacie obdobie roka 1999, ktorý bol rozhodujúcim obdobím pre stanovenie výšky poistného a jeho predpísanie za poistné obdobie február - apríl 2000 a júl 2000 - február 2001 boli po daňovej kontrole vykonané Daňovým úradom Košice I stanovené sumou 959 621 Sk (základ dane) s daňovou povinnosťou 302 240 Sk. Tak, ako to vyplýva z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia žalovanej z 26.marca 2010, práve predmetné zistenie bolo dôvodom pre predpísanie poistného na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie žalobcu za hore uvedené obdobie.

Vo vzťahu k právnej argumentácii žalovanej v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia z 26. marca 2010 reagujúcej na dané skutkové zistenia, v súlade s obsahom odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia z 11. marca 2009, súd uvádza, že po preskúmaní veci považoval za dôvodný postup správnych orgánov poukazujúci na citované ustanovenia zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov a zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, aplikáciu ktorých súd v preskúmanej právnej veci považuje za vecne a právne odôvodnenú.

Podľa § 14 ods. 1 písm. b) zákona č. 274/1994 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2000 poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie boli povinné platiť aj samostatne zárobkovo činné osoby.

V súlade s ustanovením § 15 ods.3 uvedeného zákona (v znení účinnom do 31. decembra 2000) samostatne zárobkovo činná osoba bola povinná platiť poistné vo výške 4,8 % na nemocenské poistenie a 27,5 % na dôchodkové zabezpečenie z vymeriavacieho základu. Za obdobie mesiacov február až apríl a júl až december 2000 bol teda žalobca povinný platiť poistné vo výške stanovenej napadnutým rozhodnutím.

Pokiaľ ide o obdobie od 1. januára 2001 do 2. februára 2001, súd sa tiež stotožnil so zisteniami správnych orgánov týkajúcimi sa porušenia ustanovení § 14 ods. 1 písm. c), § 14 ods. 2 písm. c), § 15 ods. 3 a § 21 ods. 2 zákona č. 274/1994 Zb. v znení zákona č. 467/2000 Z.z. (znenie zákona účinné od 1. januára 2001 do 31. decembra 2003). Pre stanovenie výšky poistného žalobcu za obdobie mesiacov január a február 2001 správne orgány oboch stupňov podľa názoru súdu, pritom správne považovali za rozhodujúce aj ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c), § 6b a § 145a ods.1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 446/2000 Z.z. (účinného od 1. januára 2001 do 31. decembra 2003) citované v preskúmanom rozhodnutí z 26. marca 2010, pričom podľa § 145a ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 446/2000 Z.z. na nemocenskom poistení boli zúčastnené samostatne zárobkovo činné osoby, ktorých príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu bol vyšší ako 100 000 Sk. Vzhľadom na skutočnosť, že príjem žalobcu za rok 1999 presiahol zákonom ustanovenú hranicu 100.000,- Sk, žalobca bol aj v období od 1. januára 2001 do 2. februára 2001 samostatne zárobkovo činnou osobou zúčastnenou na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení.

Rozhodujúcim obdobím pre stanovenie výšky poistných plnení u žalobcu aj za obdobie od 1.januára 2001 do 2.februára 2001 bol pritom znovu rok 1999 z právnych dôvodov uvedených v ustanovení § 145a ods. 3 citovaného zákona (v znení zákona č. 446/2000 Z.z., podľa ktorého samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v ods. 1 účasť na nemocenskom poistení vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu 1ha) bol vyšší ako 100 000 Sk, a zaniká 30. júna kalendárneho roka

nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu 1 ha) nebol vyšší ako 100 000 Sk; na zvýšenie tejto sumy platí § 6b rovnako.

K ďalšej právnej argumentácii týkajúcej sa predmetu administratívneho konania súd v plnom rozsahu poukazuje na obsah odôvodnenia preskúvaného rozhodnutia z 26. marca 2010, s ktorým sa stotožnil. Súd vzhľadom na rozsah napadnutia preskúvaného rozhodnutia nepovažoval za účelné opakovať v odôvodnení rozsudku všetky právne dôvody pre predpísanie poistného žalobcovi prvostupňovým rozhodnutím z 11. marca 2009.

Pokiaľ ide o žalobnú námietku uvedenú v "žalobe" zo 17. mája 2010 označenej ako odvolanie proti rozhodnutiu z 26. marca 2010 č. 322-5319-GC, žalobca iba vo všeobecnosti poukázal na skutočnosť, že platby na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie riadne uhrádzal v stanovených termínoch a v predpísanej výške. Toto tvrdenie žalobcu však nie je v súlade s obsahom administratívneho spisu preukazujúcim u žalobcu vzhľadom na zistenia Daňového úradu Košice I uvedené v podaní uvedeného orgánu z 29. mája 2008 nesúlad medzi skutočnými príjmami žalobcu za rozhodné obdobie (rok 1999) a jeho deklarovateľnými príjmami, podľa ktorých uhrádzal poistné v nesprávnej výške, nepriznávajúc svoje skutočné zdaniteľné príjmy. Predmetnú žalobnú námietku preto súd považoval za nedôvodnú.

Súd vo všeobecnosti k veci poznamenáva, že konanie podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 a nasl. O.s.p.) je prísne ovládané, tzv. dispozičnou zásadou, podľa obsahu ktorej súd preskúmava rozhodnutie orgánu verejnej správy iba v rozsahu uplatnených žalobných námietok, čo súd v preskúvanej právnej veci aj realizoval.

Vzhľadom na zistený skutkový a právny stav veci súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu zamietol.

Neušla pritom pozornosti súdu neúmeraná a ničím neodôvodnená dĺžka administratívneho konania, keď žalovaný správny orgán (pred vydaním prvostupňového rozhodnutia z 11. marca 2009) rozhodol o zrušení pôvodného rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice z 8. septembra 2003 až 6. novembra 2008, t.j. po viac ako 5 rokoch. Takýto postup orgánu verejnej správy je v rozpore s ústavnoprávnym princípom

právnej istoty subjektov práva, avšak v merite veci nemal vplyv na vecnú správnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný, nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu a vyhovel žalobe v celom rozsahu resp. zrušil rozsudok krajského súdu, keďže je daný odvolací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP. Poukázal na svoje doterajšie stanoviská uvedené v žalobe v tom smere, že mu bolo nesprávne vyrubené poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie.

Uviedol, že podľa jeho úsudku v rozhodnom období nič nedlhoval na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení, SP vychádzala z podkladov daňového úradu, ktorý navrhovateľovi nezákonne vyčíslilo daňový nedoplatok, keď vychádzal z toho, že v roku 1999 mal navrhovateľ čiastkový základ dane v sume 1 045 874 Sk, a preto mal v období od júla 2000 do februára 2001 vymeriavací základ vo výške 32 000 Sk mesačne, teda mal uhrádzať odvody od júla 2000 do decembra 2000 v sume 10 336 Sk mesačne, za január v sume 10 496 Sk a za obdobie od 1. – 2. februára 2001 v alikvotnej čiastke v sume 750 Sk. Ďalej poukázal na to, že v tejto súvislosti na základe trestného oznámenia DÚ Košice I zo dňa 13. februára 2002 bolo voči navrhovateľovi začaté trestné stíhanie za trestný čin krátenia dane a poistného podľa § 148 ods.1, 3 TR, bolo vznesené aj obvinenie vyšetrovateľom. V rámci tohto trestného konania bol vypracovaný znalecký posudok a základ dane za kalendárny rok 1999 bol znalcom vyčíslený ako nulový. Z toho dôvodu bolo voči navrhovateľovi trestné stíhanie zastavené, keďže tento oznámený skutok nebol trestným činom.

Daňový úrad nebral do úvahy tieto zistenia v trestnom konaní, ktoré vyvrátili ním vyčíslené nedoplatky a naďalej trval na odôvodnení vyrubení nedoplatkov. Dňom 9. mája 2000 sa navrhovateľ taktiež odhlásil ako platiteľ z SP pre ukončenie podnikania a následne od 1. júna 2000 fungoval ako právnická osoba U., s.r.o. a tam pláčil všetky odvodové povinnosti do všetkých fondov.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení uviedla, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia

žalovanej. Žalovaná písomne podrobne už v predchádzajúcich podaniach zdôvodnila, na základe akých ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov v spornom období žalobcovi vznikla povinnosť ako samostatne zárobkovo činnéj osobe platiť poisťné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie.

Poukázala na skutočnosť, že pred vydaním prvostupňového rozhodnutia Sociálna poisťovňa, pobočka Košice riadne došetrila v súčinnosti s Daňovým úradom Košice I príjem žalobcu zo samostatne zárobkovej činnosti, ako aj čiastkový základ dane, z ktorého následne určila vymeriavací základ na platenie poisťného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie. Zároveň predvolala žalobcu na doplnenie konania a v súčinnosti so žalobcom dňa 6. marca 2009 došetrila vznik pracovného pomeru a platby poisťného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie. Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán pred vydaním napadnutého rozhodnutia preskúmala skutkový stav vecí, pričom riadne odôvodnila výrok napadnutého rozhodnutia a vysporiadala sa so všetkými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní voči rozhodnutiu prvostupňového orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 26.marca 2010, číslo: 322-5319-GC-04/2009 o predpise poisťného žalobcovi na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie.

Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že prvostupňovým rozhodnutím č. 704-3440040809-GC04/09-376 zo dňa 11.marca 2009 Sociálna poisťovňa, pobočka Košice podľa § 144 ods.1 zákona č. 463/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.decembra 2008 a § 178 ods.1 písm. a) 8.bod v znení neskorších predpisov predpísala žalobcovi za obdobie 02/2000-04/2000, 07/2000-02/2001 poisťné na nemocenské poistenie v sume 375,95 eur a poisťné na dôchodkové zabezpečenie v sume 2 159,46 €. Žalobca bol samostatne zárobkovo činnou osobou na základe Živnostenského listu č. ŽO 1992/00669/000

vydaného Obvodným úradom v Moldave nad Bodvou 7. septembra 1992. Rozhodnutím Okresného úradu Košice – okolie č. Žo-2000/26929/00000 6KO z 11. decembra 2000 žalobcovi živnostenské oprávnenie zaniklo 2. februára 2001. Prvostupňový správny orgán na základe kontroly odvodu poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie zistil, že žalobca ako platiteľ a odvádzateľ poisteného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie podľa § 19 ods.2 zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni poistné za obdobie 2/2000, 4/2000, 7/2000-2/2001 vôbec nezaplatil, čím došlo k porušeniu príslušných ustanovení zákona. Sociálna poisťovňa, pobočka Košice, zistila v súčinnosti s Daňovým úradom Košice, že účastník konania, ako samostatne zárobkovo činná osoba, dosiahol za zdaňovacie obdobie roku 1999 čiastkový základ dane v sume 1 045 874 Sk, a preto mal v období od júla 2000 do 2. februára 2001 v zmysle ustanovenia § 16 ods. 10 zákona v znení zákona č. 345/1999 Z.z. (s účinnosťou od 1. januára 2001 § 16 ods. 12 zákona v znení zákona č. 467/2000 Z.z.) vymeriavací základ v sume najviac, t.j. vo výške 32 000 mesačne. Na základe uvedeného bol účastník konania povinný v období od júla 2000 do decembra 2000 uhrádzať poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie v sume 10 336 Sk mesačne. Za mesiac január 2001 bol účastník konania povinný uhradiť poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie v sume 10 496 Sk a za obdobie od 1. februára 2001 do 2. februára 2001 v alikvotnej čiastke, t.j. v sume 750 Sk z dôvodu, že v zmysle ustanovenia § 15 ods.3 zákona v znení zákona č. 467/2000 Z.z. sa od 1. januára 2001 sadzba poistného na dôchodkové zabezpečenie zvýšila z 27,5% na 28% z vymeriavacieho základu.

So zreteľom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Krajský súd v Košiciach celkom správne potvrdil napadnuté rozhodnutie žalovanej práve pre presvedčivé a úplné zistenie skutkového stavu veci, pričom správne v súlade s dispozičnou zásadou uplatňovanou v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 a nasl. OSP) vychádzal zo žalobných dôvodov uvedených v žalobe zo dňa 17. mája 2010 a správne považoval za dôvodný postup správnych orgánov oboch stupňov.

Tak odvolací, ako aj krajský súd mohol prihliadať len na tie dôkazy, ktoré boli vykonané len v správnom konaní, nie neskôr. Na dôkazy predkladané žalobcom po podaní žaloby, až pri podaní odvolania na Najvyšší súd Slovenskej republiky, nemohol už odvolací súd prihliadať. Týka sa to aj predloženého uznesenia o zastavení trestného stíhania za trestný čin krátenia dane.

Z týchto dôvodov sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku Krajského súdu v Košiciach a potvrdil ho ako vecne správny. V podrobnostiach i právnom odôvodnení odkazuje na jeho obsah.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovanej za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovanej náhrada trov nepatrí zo zákona.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. júla 2012

JUDr. Jana Henčeková, PhD. , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová